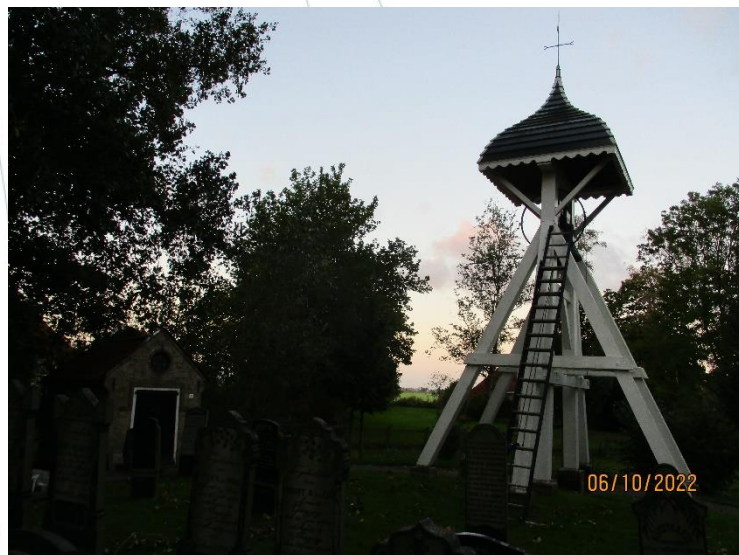

ONDERHOUDSCHECKS

PRAKTISCHE ADVIEZEN

KLEIN HERSTEL

INSPECTIERAPPORT 2022

**Klokkenstoel
Fjildwei 19 te Akmaryp**

Objectgegevens

Object: Klokkenstoel
Fjildwei 19 te Akmaryp
Gemeente: DE FRYSKE MARREN (SKA)
Objectnummer: 0669.104044
Monumentnummer: 35939

Inspectieplan

Abonnee/Contactpersoon: St. tot Behoud van Rijksmonumenten 06 53 47 02 11
De heer J. Belksma jellebelksma@me.com; voorzitter@stichtingbrm.nl

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Het interieur is toegankelijk voor inspecties. Het exterieur is redelijk bereikbaar voor inspecties en goed bereikbaar voor reparaties.

Inspectiegegevens

Inspectie uitgevoerd door: P.D. van Vliet
Datum inspectie: 6 oktober 2022

Inleiding

Dit Inspectierapport is tot stand gekomen volgens de uniforme en onafhankelijke Inspectiemethode van de gezamenlijke provinciale Monumentenwachten. Het is bedoeld als leidraad voor het plegen van stelselmatig en periodiek onderhoud ter voorkoming van verval.

Deze inspectie heeft betrekking op de staat van onderhoud en de gebreken aan die delen van het object, die zichtbaar en op redelijke wijze veilig bereikbaar zijn. Niet-zichtbare delen c.q. verborgen gebreken zijn niet gecontroleerd. Er is geen diepgaand bouwkundig onderzoek uitgevoerd en ook geen asbestinventarisatie. Eventueel aangegeven hoeveelheden zijn een globale inschatting, hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

Algemeen

De staat van het casco is goed en de onderhoudsstaat is goed. Het casco en de onderhoudsstaat van het baarhuisje is redelijk.

Uitgevoerde werkzaamheden door Monumentenwacht

- Goten ontstopt/ schoongemaakt.

Prioriteitenlijst

De belangrijkste aanbevolen werkzaamheden zijn hieronder samengevat, op volgorde van prioriteit. Daarna volgt op de volgende pagina een uitgebreide checklist, waarin alle onderdelen van het object zijn benoemd en gekwalificeerd, zo nodig voorzien van een toelichting met eventueel een hersteladvies.

Op onze website www.monumentenwachtfryslan.nl kunt u handige informatie vinden, zoals onderhoudswijzers en duurzaamheidtips.

Voorafgaand aan de uitvoering van werkzaamheden adviseren wij u om bij de gemeente te informeren of hiervoor een vergunnings- of meldingsplicht geldt.

Onderdelen	Rubriek	Technische staat	Termijn
<i>Klokkenstoel</i>			
○ Schilderwerken (schoonmaken). Herstel houtrot.	1.7.2/1.8/2.2.6 4.4	n.v.t.	jaarlijks
<i>Baarhuisje</i>			
○ Afvoer van bocht voorzien, kwarthollijst aanbrengen.	2.4.2/2.8	n.v.t.	overwegen
○ Schilderwerken en herstel houtrot.	1.4.2/1.5/1.7.2 2.8	n.v.t./matig	1-3 jaar
○ Herstel muurwerk, pleisterwerk en ankers.	1.2.1	n.v.t./matig	6 jaar

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Klokkenstoel
1. GEVELS			
1.1 Funderingen			
Poeren/ klippen			
- metsel- en voegwerk	G		
- hardsteen afdekking	G	Eén afdekking is gebroken. Natuurlijke brandlagen en steek zichtbaar.	
1.7 Schilderwerk			
1.7.2 Schilderwerk			
Algemeen			
- constructie klokkenstoel	R	Wat vuil. Plaatselijk lichte scheurvorming en gebladderde verf. Van de staander zuidoost gebladderd. Verf op peulhouten is gebladderd.	○ Wellicht jaarlijks bijwerken en schoonmaken.
- potdekselwerk dak	R	Voorname­lijk aan de westzijde licht gescheurd en gebladderd schilderwerk. Aangroei mos en alg aan de noordelijke/ oostelijke zijden.	
 <p>Onderhoud blijft nodig.</p>			
1.8 Diversen			
Constructie klokkenstoel			
- algemeen/ constructief	G	De stabiliteit is verbeterd. (Op het oog geen scheefstand geconstateerd. Een peulhout onder een oostelijke staander is los. Doordat er meerdere staanders in een lijn staan is dit niet direct bezwaarlijk.	○ Onder controle houden (o.a. losse peulhouten of ruimte onder peulhouten/ staanders kunnen duiden op scheefstand/ verzakking).
 <p>Los peulhout/ staander "los".</p>			

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Klokkenstoel
- houten constructie	G De ligger onder de klok is licht gerot bij de verbinding met de westelijke makelaar.	○ Houtrot wegsteken bij volgend onderhoudsschilderwerk.	
			
	Wegsteken en grondig behandelen is wellicht de meest goede oplossing.		
- verankeringen	G		
Klok			
- ijzeren tuimel luidas incl. oplegging en stroppen rond klok	G		
- luidklok	G		
- klepel	G		
- bevestiging klepel	G		
- luidwiel met kabel	G		
2. DAKEN			
<u>2.1 Kapconstructies</u>			
2.1.1 Hout			
Helmdak			
- sporenkap constructie	G		
- ankers aan onderconstructie	R	Aan de oostzijde is het anker geroest. Aan de westzijde ontbreekt het anker (voor zover zichtbaar en overigens niet direct bezwaarlijk).	
<u>2.2 Dakbedekking</u>			
2.2.6 Overig			
Helmdak			
- gepotdekselde houten delen	G	Aan de binnenzijde lichte schimmelvorming en oppervlakkige houtrot.	
- kwarthollijst langs dakvoet	R	Houtrotaantasting in de kwarthollijst (aan de oostzijde) langs de dakvoet.	○ Op termijn aangetaste delen vervangen.
<u>2.3 Loodaansluitingen</u>			
Helmdak			
- hoekkeperlood	G		

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Klokkenstoel
<p><u>2.8 Diversen</u></p> <p>Bekroning klokkenstoel</p> <ul style="list-style-type: none"> - ijzeren bekroning - loden muts - windvaan 	<p>G</p> <p>G</p> <p>G</p>	<p>De windvaan staat wat achterover.</p>	
<p>4. DIVERSEN</p>			
<p><u>4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid</u></p> <p>4.2.2 Exterieur (bereikbaarheid)</p> <p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - exterieur 	<p>G</p>		
<p><u>4.4 Hekwerken/toegangshekken</u></p> <p>Toegang tot kerkhof</p> <ul style="list-style-type: none"> - metsel- en voegwerk dam - rozetankers - beton elementen - ijzeren spijlenhekwerk - schilderwerk 	<p>R</p> <p>G</p> <p>G</p> <p>G</p> <p>R</p>	<p>In de zuidelijke muur een verticale scheur onder het voetblok van de baluster. Lichte aangroei van algen/mos, met name in de rollaag. Onderin de muren enig open voegwerk. Voegwerk raakt verspreid wat open door krimp.</p> <p>Vuil en licht gebladderd. De primerlaag is intact.</p>	<p>○ Op termijn rekenen op enig herstel aan het voegwerk.</p> <p>○ Regelmatig schilderwerk schoonmaken, hierdoor gaat het schilderwerk langer mee.</p>

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Baarhuisje
1. GEVELS			
1.1 Funderingen			
Algemeen			
- fundering, metselwerk/ beton	R	Voor zover waarneembaar en gezien de kwaliteit van het opgaande muurwerk. De betonfundering is plaatselijk zichtbaar, door het zakken van het maaiveld.	
1.2 Gevels			
1.2.1 Baksteen			
Algemeen			
- metselwerk		Halfsteens metselwerk in halfsteensverband. Het vroegere voegwerk was platvol met een dagstreep, dit is plaatselijk nog zichtbaar. In de afgelopen jaren is het gevelmuurwerk verspreid sober hersteld waardoor de totale staat wat verbeterd is en voorlopig voldoende is.	○ Op termijn herstel uitvoeren aan het metselwerk en verankeringen (betreft alle gevels).
- metsel- en voegwerk voorgevel (noord)	R	Het muurwerk is gescheurd. Bij de muurplaat is het muurwerk vermoedelijk gescheurd door het roesten van de ankers. Links van het kozijn een scheur veroorzaakt door een geroest anker. In de top gescheurd en los metselwerk door o.a. het roesten van bevestigingen van het rozetvenster en door het nokgording anker.	
- metsel- en voegwerk oost (links)	R	Boven de gevelopening is het muurwerk gescheurd. Een verticale scheur op de hoek met de voorgevel. Het voegwerk is hier eens vervangen door een grove platvolle voeg. Langs de muurplaat enkele enigszins losgeraakte stenen.	
- metsel- en voegwerk west	R	Het muurwerk is gescheurd. Langs het maaiveld zijn stenen enigszins losgeraakt. Enkele stenen zijn verpulverd. Langs de muurplaat enkele enigszins losgeraakte stenen. Nabij de achtergevel is het muurwerk bij het maaiveld hersteld door te voegen. Verspreid is het voegwerk uitgesleten.	
- metsel- en voegwerk achter	R	Enkele scheuren zijn gedicht door te voegen. Langs de muurplaat enkele enigszins losgeraakte stenen. Het voegwerk staat wat open door krimp van de mortel.	

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Baarhuisje
- pleisterwerk dakzijde voorgevel	R	Het pleisterwerk is gescheurd. "Recent" plaatselijk opnieuw aangesmeerd.		
- gepleisterde plint voor	M	Het pleisterwerk is gescheurd en losgeraakt. Enkele delen zijn weggevallen.	○ Losse delen pleisterwerk verwijderen, schoonmaken en aanhelen met een pleistermortel.	
Verankeringen				
- ankers; balken, muurplaat, kozijn	M	Geroest, waardoor vervolgschade aan het muurwerk.	○ De ankers op termijn ontroesten en roestwerend behandelen. Rekenen op het vervangen van ankers.	
<u>1.4 Vensters</u>				
1.4.2 Hout				
West				
- kozijn	G	Het ondereinde van de rechterstijl is licht gerot.	○ Herstel bij onderhoudsschilderwerk; wegsteken aantastingen, indien nodig bijwerken met een kunsthars.	
- houtwerk luik				
Oost				
- kozijn	G	De onderdorpel is licht gerot.	○ Als bovenstaande.	
- rooster ijzer	G	Raakt los van het raam.		
- raam om rooster	R	Onderlangs licht gerot.	○ Als bovenstaande.	
1.4.3 Gietijzer				
Voor				
- rozetvenster	R	Aan de binnenzijde en in het metselwerk geroest. Scheurvorming in het metselwerk bij de bevestigingen.		
<u>1.5 Deuren, poortjes, toegangen</u>				
Voor				
- kozijn	R	Lichte houtrot in de stijlen. Door het roesten van een voormalige plaatduim rechtsboven beschadigd. Enige beweging op het kozijn/ begint enigszins los te raken van het muurwerk.	○ Als bovenstaande.	
- deuren	M	Onderlangs gerot. Een weldorpel is gerot, een weldorpel raakt los.	○ Deuren herstellen door aanscherpen. Weldorpels opnieuw aanbrengen/ vervangen.	
<u>1.7 Glas/schilderwerk</u>				
1.7.2 Beglazing				
Voor; rozetvenster				
- beglazing	G			

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Baarhuisje
1.7.2 <i>Schilderwerk</i>			
Algemeen			
- vensters	G Van het westelijke venster licht gebladderd schilderwerk.		
- deur	R Voornamelijk vuil.	○ Het schoonmaken van het schilderwerk verhoogd de duurzaamheid van het verfsysteem.	
- waterborden	R Vervuild. Van de westelijke gebladderd schilderwerk.		
2. DAKEN			
<u>2.1 Kapconstructies</u>			
2.1.1 <i>Hout</i>			
Zadeldak			
- kapconstructie	R De muurplaten zijn bij de voorgevel gerot. De trek balkjes zijn bij oplettingen gerot.	○ Herstel op termijn.	
<u>2.2 Dakbedekking</u>			
2.2.2 <i>Pannen</i>			
Zadeldak			
- dakbeschot en panlatten	G		
- folie (spinvliesdoek)	G Ligt onder i.p.v. over de strook folie langs de dakvoet. Alleen bezwaarlijk bij gebreken aan de dakpannen waardoor er water onder de dakpannen dringt.		
- rode oud Hollandse dakpannen	G		
- oude holle nok- en hoekkeperforsten	G		
<u>2.4 Goten en hemelwaterafvoeren</u>			
2.4.1 <i>Goten</i>			
Algemeen			
- kunststof mastgoten	R De gootjes zijn uitgezakt, plaatselijk los. Bij de afvoer is de mastgoot gescheurd. De folie langs de dakvoet ligt ver in de mastgoten waardoor sneller vervuiling en minder goede doorstroom van regenwater.		

2.4.2 Hemelwaterafvoeren

Algemeen

- kunststof afvoer

R

De muurpen is geroest. De afvoer is niet op de riolering aangesloten. Het ondereinde is gescheurd.

○

Een bocht (afbuigend van het muurwerk) op het ondereinde aanbrengen.

2.8 Diversen

Zadeldak baarhuisje

- makelaar
- waterborden

G

R

Bij de nok beschadigd/ licht gerot. Het ondereinde van de westelijke is aangelast. In de rechte stuiknaad kan water dringen. De kwarthol lijst langs het oostelijke waterbord ontbreekt (niet opvallend).

○

Overwegen de lijst alsnog aan te brengen.

3. INTERIEUR

3.0 Algemeen

Interieur

- algemeen

R

Fraai oud.

Wel fors geroeste ankers en gerot constructie houtwerk in de kapconstructie zoals elders in dit rapport vermeld.

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Baarkhuisje
4. DIVERSEN			
<u>4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid</u>			
4.2.1 <i>Interieur (toegankelijkheid)</i>			
Algemeen			
- interieur	G		
4.2.2 <i>Exterieur (bereikbaarheid)</i>			
Algemeen			
- goten en dakvlakken	G		